NN 16/2020 (12.2.2020.), Zakon o privatnoj zaštiti

HRVATSKI SABOR

327

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PRIVATNOJ ZAŠTITI

Proglašavam Zakon o privatnoj zaštiti, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 31. siječnja 2020.

Klasa: 011-01/20-01/02
Urbroj: 71-06-01/1-20-2
Zagreb, 6. veljače 2020.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O PRIVATNOJ ZAŠTITI

DIO PRVI
OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju uvjeti i način obavljanja djelatnosti i poslova zaštite osoba i imovine koju ne osigurava država i iznad opsega koji osigurava država (u daljnjem tekstu: privatna zaštita) te uvjeti, način i nadzor rada osoba koje obavljaju djelatnost i poslove privatne zaštite.

(2) Privatna zaštita je sigurnosna gospodarska djelatnost koja se provodi radi postizanja prihvatljive razine privatne i javne sigurnosti građana i njihove imovine te održavanja reda i mira u ugovornom opsegu.

(3) Pravne osobe i obrtnici koji žele zaštititi svoju imovinu i zaposlenike iznad zaštite koju osigurava država ili iznad opsega koji osigurava država moraju u tu svrhu angažirati pravnu osobu ili obrtnika koji ima odobrenje za obavljanje djelatnosti privatne zaštite ili osnovati unutarnju službu zaštite.

(4) Fizičke osobe koje žele zaštititi osobni integritet tjelesnom zaštitom moraju u tu svrhu angažirati pravnu osobu ili obrtnika koji ima odobrenje za obavljanje djelatnosti privatne zaštite.

(5) Iznimno od stavaka 3. i 4. ovoga članka, privatna zaštita primjenjuje se i u svim onim slučajevima kada je posebnim propisima propisana kao obvezna, na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Članak 2.

(1) Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeća značenja:

1. *centralni dojavni sustav (CDS)* – sustav kojim se tijekom 24-satnog dežurstva zaprimaju dojave putem signala s uređaja i sustava tehničke zaštite ili na drugi način u organiziranom prostoru pravne osobe ili obrtnika s odobrenjem za privatnu zaštitu, radi pružanja intervencije na štićenom objektu, javnoj ili drugoj površini te pri zaštiti osobnog integriteta

2. *centralni tehnički nadzor (CTN)* – sustav kojim se tijekom 24-satnog dežurstva zaprimaju signali s uređaja i sustava tehničke zaštite u organiziranom prostoru pravne osobe ili obrtnika s odobrenjem za privatnu zaštitu, radi nadzora tehničke ispravnosti i rada uređaja i sustava tehničke zaštite te pružanja tehničke intervencije

3. *čuvar* osoba koja obavlja poslove tjelesne zaštite osoba i imovine uz ograničenu primjenu ovlasti propisanu ovim Zakonom

4. *dijete* osoba mlađa od 18 godina

5. *zakonski zastupnik* – roditelj, skrbnik ili poseban skrbnik

6. *distribucija novca i vrijednosti* – skup radnji koji uključuje poslove pripreme gotova novca i vrijednosti za prijevoz ili prijenos, njihov utovar u sredstvo prijenosa/prijevoza, transport do odredišta te istovar i pohrana u zaštićeni prostor objekta krajnjeg odredišta

7. *djelatnost privatne zaštite* – obuhvaća aktivnosti kojima je svrha zaštita osoba i imovine, a koju obavljaju pravne osobe i obrtnici na temelju odobrenja Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)

8. *dojavni centar* – organizirani prostor pravne osobe ili obrta koji pruža usluge intervencije po dojavnom signalu sa štićenih objekata, javnih ili drugih površina te pri zaštiti osobnog integriteta putem CDS-a i koji može biti uspostavljen u prostoru pravne osobe ili obrta za privatnu zaštitu ili na lokalnom nadzornom mjestu

9. *dopusnica* odobrenje odnosno dopuštenje Ministarstva kojim se pravnim osobama, obrtnicima i fizičkim osobama iz država članica Europske unije ili država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru omogućava obavljanje djelatnosti odnosno poslova privatne zaštite u Republici Hrvatskoj

10. *dopuštenje* rješenje kojim se fizičkim osobama koje ispunjavaju propisane uvjete dopušta obavljanje poslova privatne zaštite

11. *intervencija po dojavnom signalu* – upućivanje, dolazak i primjena ovlasti interventnog tima sastavljenog od najmanje jednog ili više zaštitara i/ili zaštitara specijalista na štićenom objektu, javnoj ili drugoj površini te pružanje pomoći pri zaštiti osobnog integriteta u svrhu primjene odgovarajućih propisanih ovlasti u ovisnosti o zatečenom sigurnosnom stanju

12. *neposredna tjelesna zaštita osoba* – poslovi tjelesne zaštite osobnog integriteta osoba koje obavljaju zaštitari specijalisti

13. *odgovorna osoba za djelatnost privatne zaštite u pravnoj osobi* – fizička osoba koja je aktom pravne osobe imenovana odgovornom osobom u pravnoj osobi za djelatnost privatne zaštite

14. *odobrenje* rješenje kojim se pravnim osobama i obrtnicima odobrava obavljanje djelatnosti privatne zaštite

15. *organizirani prostor centralnog dojavnog sustava (CDS) i centralnog tehničkog nadzora (CTN)* je prostor koji ispunjava standardizirane prostorno-tehničke, kadrovske i organizacijsko-sigurnosne uvjete u dojavnom centru pod kojima se obavlja djelatnost privatne zaštite

16. *perimetar* opseg koji omeđuje prostor unutar i oko štićenog objekta, javne i druge površine ili uz štićenu osobu unutar kojeg je dopuštena primjena privatne zaštite

17. *poslovi privatne zaštite* – aktivnosti koje u okviru djelatnosti privatne zaštite obavljaju fizičke osobe na temelju dopuštenja Ministarstva

18. *poslovni prostor pravne osobe i obrta* – prostor u kojem se obavlja djelatnost privatne zaštite

19. *povremeno obavljanje poslova privatne zaštite* – odnosi se na poslove privatne zaštite koje u Republici Hrvatskoj privremeno, a najviše četiri puta godišnje, obavljaju pravne i fizičke osobe iz država članica Europske unije ili država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru

20. *pratnja i osiguranje* – djelatnost privatne zaštite pri distribuciji novca i vrijednosti te distribuciji drugih pošiljaka i transportu osoba

21. *privremeno obavljanje poslova privatne zaštite* – odnosi se na poslove privatne zaštite koje u Republici Hrvatskoj obavljaju pravne i fizičke osobe iz država članica Europske unije ili država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i koji se provode u ograničenom i neprekidnom trajanju ne dužem od tri dana

22. *prosudba ugroženosti* – dokument kojim se utvrđuje procjena vjerojatnosti događaja koji predstavlja moguću opasnost i prijetnju za osobe i imovinu

23. *štićeni objekt* – građevinski i drugi objekt, vozilo ili plovilo koji se štite tjelesnom i/ili tehničkom zaštitom

24. *štićeni prostor* – područje unutar perimetra u štićenom objektu ili/i izvan štićenog objekta te javne i druge površine koji se štite tjelesnom i/ili tehničkom zaštitom

25. *štićena osoba* – fizička osoba kojoj se pruža zaštita tjelesnom i/ili tehničkom zaštitom

26. *tehnička zaštita* – zaštita osoba i imovine koja se obavlja dominantnom uporabom tehničkih uređaja i sustava radi stvaranja tehničkih uvjeta za sprječavanje protupravnih radnji usmjerenih prema štićenoj osobi ili imovini

27. *tjelesna zaštita* – zaštita osoba i imovine koja se obavlja osobnom nazočnošću osobe koja obavlja poslove zaštite i njegovom zaštitnom aktivnošću, bez dominantne uporabe tehničkih sredstava i naprava

28. *unutarnja služba zaštite* – ustrojstvena jedinica koju pojedina pravna osoba ili obrtnik ustrojava isključivo radi zaštite objekata i prostora koji su u njihovu vlasništvu ili na korištenju i koja ne obavlja poslove privatne zaštite za druge korisnike

29. *zaštitar* osoba koja obavlja poslove tjelesne zaštite osoba i imovine uz primjenu odgovarajućih ovlasti propisanih ovim Zakonom

30. *zaštitar IPU* (izrađivač prosudbi ugroženosti) – zaštitar koji ima dopuštenje za izradu isključivo prosudbe ugroženosti štićenih objekata i prostora i osoba

31. *zaštitar specijalist* – zaštitar koji obavlja poslove tjelesne zaštite osoba i imovine primjenom ovlasti uz višu razinu osposobljenosti propisane ovim Zakonom. Viša razina osposobljenosti nužna je u primjeni sredstava prisile i zaštiti osoba, objekata i prostora visoke ugroženosti

32. *zaštitar tehničar* – zaštitar koji obavlja poslove tehničke zaštite osoba i imovine putem izrade prosudbi ugroženosti, prijedloga mjera zaštite, projektiranja, izvođenja i nadzora nad izvođenjem radova tehničke zaštite, tehničkog prijma, nadzora nad izradom projektne dokumentacije tehničke zaštite i njezine revizije te pružanja intelektualnih usluga u području tehničke zaštite na način kako je propisano ovim Zakonom

33. *zaštitarski pas* – posebno izvježban pas koji se koristi u obavljanju poslova tjelesne zaštite

34. *zaštitna aktivnost* – aktivnost osoba s dopuštenjem za obavljanje poslova privatne zaštite na poslovima štićenja objekata, prostora i osoba koje imaju preventivnu i drugu sigurnosnu zadaću unutar ovlasti propisanih ovim Zakonom te utvrđenih sigurnosnim procedurama i drugim aktima pravne osobe ili obrtnika koji obavljaju djelatnost privatne zaštite te ugovorom sklopljenim sa zaposlenicima.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu i imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI
DJELATNOST PRIVATNE ZAŠTITE

GLAVA I.
OBAVLJANJE DJELATNOSTI PRIVATNE ZAŠTITE

Članak 3.

(1) Djelatnost privatne zaštite obuhvaća poslove zaštite osoba i imovine koji se obavljaju tjelesnom i/ili tehničkom zaštitom te poslove izrade prosudbi ugroženosti, uz primjenu pravila postupanja propisanih ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Prije uspostave privatne zaštite potrebno je izraditi prosudbu ugroženosti kojom će se odrediti stvarna razina rizika od počinjenja kaznenih djela i ugrožavanja života i imovine osoba u objektu ili na javnoj i drugoj površini, ovisno o vanjskim i unutarnjim faktorima ugroženosti.

(3) Pravne osobe i obrtnici koji su vlasnici ili korisnici objekata koji su, sukladno pravilniku o izradi prosudbe ugroženosti osoba, objekata i prostora, kategorizirani u I. ili II. kategoriju ugroženosti moraju za te objekte odrediti osobu zaduženu za organizaciju i unutarnji nadzor provedbe sigurnosti.

(4) Osoba iz stavka 3. ovoga članka mora imati završen najmanje preddiplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij te položen stručni ispit za osiguranje i unutarnji nadzor provedbe sigurnosti pri Ministarstvu.

(5) Način polaganja stručnog ispita za stručnu osobu pravne osobe ili obrtnika propisuje ministar unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: ministar) pravilnikom.

Članak 4.

(1) Djelatnost privatne zaštite mogu obavljati pravne osobe i obrtnici te unutarnje službe zaštite koji imaju odobrenje Ministarstva za obavljanje tih poslova.

(2) Pravne osobe i obrti koji su ustrojili unutarnju službu zaštite mogu obavljati poslove privatne zaštite isključivo za vlastite potrebe odnosno zaštitu osoba i imovine u objektima i prostorima koje pravna osoba koja je ustrojila unutarnju službu zaštite koristi na temelju valjane pravne osnove.

(3) Djelatnost privatne zaštite u Republici Hrvatskoj mogu obavljati i pravne osobe i obrtnici sa sjedištem u državi članici Europske unije ili državi potpisnici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru koji imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti privatne zaštite koje je izdala matična država, na temelju dopusnice koju izdaje Ministarstvo, te koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

1. imaju registriranu podružnicu odnosno izdvojeni pogon u Republici Hrvatskoj

2. imenuju odgovornu osobu u podružnici odnosno poslovođu u izdvojenom pogonu koji mora ispunjavati sve uvjete propisane člankom 15. stavkom 1. ovoga Zakona

3. imaju uređen poslovni prostor koji udovoljava prostorno-tehničkim uvjetima sukladno pravilniku kojim se uređuju prostorni i tehnički uvjeti koje mora ispunjavati poslovni prostor u kojem se obavlja djelatnost privatne zaštite.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, pravne osobe i obrtnici sa sjedištem u državi članici Europske unije ili državi potpisnici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru koji imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti privatne zaštite koje je izdala matična država, a obavljaju privremene i povremene poslove privatne zaštite u Republici Hrvatskoj (osiguranje i pratnja novca u tranzitu ili do odredišta u Republici Hrvatskoj, osiguranje štićenih osoba, osiguranje privremenih izložbenih postava i sl.) ne moraju ispunjavati uvjete iz stavka 3. ovoga članka, ali moraju imati rješenje o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije sukladno posebnim propisima, sklopiti ugovor s korisnikom privatne zaštite u Republici Hrvatskoj te o početku i završetku poslova izvijestiti Ministarstvo pisanim putem u roku od 24 sata prije i nakon okončanja navedenih poslova.

Članak 5.

(1) Djelatnost privatne zaštite obuhvaća:

1. zaštitu stambenih, poslovnih i drugih objekata i prostora te javnih i drugih površina

2. zaštitu novčarskih institucija

3. pružanje tjelesne i tehničke intervencije po dojavi

4. neposrednu tjelesnu zaštitu osoba

5. zaštitu mirnih prosvjeda, sportskih natjecanja i javnih okupljanja

6. zaštitu kulturnih i prirodnih dobara ili stvari od znanstvenog, umjetničkog, povijesnog ili tehničkog značenja koja se nalaze u javnoj zbirci, zaštićenoj privatnoj zbirci ili su izložena za javnost te zaštitu okoliša

7. osiguranje i pratnju pri distribuciji novca, vrijednosnih papira i dragocjenosti

8. osiguranje i pratnju pri distribuciji drugih pošiljaka te transportu osoba

9. izradu prosudbi ugroženosti osoba i imovine.

(2) Poslove iz stavka 1. točaka 7. i 8. ovoga članka pravne osobe i obrtnici mogu obavljati na temelju posebnog odobrenja koje izdaje Ministarstvo.

Članak 6.

(1) Pravne osobe i obrtnici obavljaju djelatnost privatne zaštite na temelju pisanog ugovora sklopljenog s fizičkim i pravnim osobama kojima pružaju zaštitu.

(2) Poslove privatne zaštite može javno nuditi i ugovarati samo ona pravna osoba i obrtnik koji imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti privatne zaštite.

(3) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka o pružanju zaštite nekretnine ili pokretne stvari može se sklopiti samo s osobom koja predmet ugovora posjeduje na temelju valjane pravne osnove.

(4) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka o pružanju neposredne tjelesne zaštite osoba mora se sklopiti s osobom i za osobu nad kojom se zaštita provodi.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, ako je osoba nad kojom se zaštita provodi dijete ili osoba lišena poslovne sposobnosti u dijelu sklapanja pravnih poslova, ugovor može sklopiti njezin zakonski zastupnik, uz prethodno odobrenje nadležnog tijela, prema propisu kojim se uređuju obiteljski odnosi.

(6) Pravne osobe i obrtnici iz stavka 1. ovoga članka mogu, radi ispunjenja ugovornih obveza, podugovoriti izvršenje određenih poslova privatne zaštite s više podugovornih subjekata koji moraju imati odobrenje Ministarstva za obavljanje djelatnosti privatne zaštite.

Članak 7.

(1) Poslovi privatne zaštite obavljaju se unutar i oko štićenog objekta, oko štićene osobe te na javnoj i drugoj površini, unutar perimetra zaštite.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osoba koja obavlja poslove privatne zaštite može poduzeti ovim Zakonom dopuštene mjere i radnje radi sprječavanja protupravnih radnji koje uoče sa svog radnog mjesta i izvan perimetra zaštite, a ugrožavaju nepovredivost osobe odnosno ugrožavaju ili umanjuju vrijednost imovine koja je predmetom zaštite.

Članak 8.

(1) Pravna osoba i obrtnik dužni su nadoknaditi svaku štetu koju njihovi zaposlenici počine pri obavljanju poslova privatne zaštite ugovornoj stranki ili trećim osobama, ako je do štete došlo zbog postupanja koje je u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Pravne osobe i obrtnici iz stavka 1. ovoga članka dužni su se kod osiguravajućeg društva osigurati od odgovornosti u vezi s obavljanjem djelatnosti privatne zaštite.

Članak 9.

(1) Sva sredstva, uređaji i ostala oprema koja se koristi u zaštiti osoba i imovine moraju odgovarati hrvatskim normama, a u nedostatku hrvatskih normi, moraju odgovarati europskim normama odnosno drugim specijaliziranim normama i prihvaćenim pravilima struke.

(2) Pravne osobe i obrtnici koji su korisnici elemenata i konstrukcija, uređaja i sustava tehničke zaštite odgovorni su za njihovu ispravnost i redovito održavanje te servisiranje najmanje jednom godišnje.

Članak 10.

(1) Pravne osobe i obrtnici koji obavljaju djelatnost privatne zaštite te pravne osobe i obrtnici koji su ustrojili unutarnju službu zaštite dužni su sa svojim zaposlenikom, koji za njih obavlja poslove privatne zaštite, sklopiti ugovor o radu, sukladno odredbama posebnog propisa o radu.

(2) Zaposlenik pravne osobe i obrtnika koji obavlja poslove privatne zaštite ne može obavljati te poslove bez sklopljenog ugovora o radu, sukladno odredbama posebnog propisa o radu.

Članak 11.

Radi promicanja i obilježavanja zaštitarske djelatnosti ustanovljuje se »Dan zaštitarstva« koji se obilježava 21. rujna, na dan svetog Mateja.

GLAVA II.
UVJETI ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI PRIVATNE ZAŠTITE

POGLAVLJE I.
ODOBRENJE ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI PRIVATNE ZAŠTITE

Članak 12.

(1) Pravnim osobama i obrtnicima iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona Ministarstvo će izdati odobrenje za obavljanje djelatnosti privatne zaštite ako imaju:

1. upisanu djelatnost privatne zaštite u odgovarajući registar sukladno posebnim propisima, u skladu s odgovarajućom nacionalnom klasifikacijom djelatnosti

2. akt o imenovanju odgovorne osobe za djelatnost privatne zaštite u pravnoj osobi odnosno u zajedničkom obrtu, koja ispunjava uvjete propisane člankom 15. stavkom 1. ovoga Zakona

3. ispunjene uvjete za ostale osobe ovlaštene za zastupanje te osnivača pravne osobe propisane člankom 15. stavkom 1. točkama 6., 7. i 8. ovoga Zakona

4. akt o razvrstavanju radnih mjesta poslova privatne zaštite s opisom navedenih poslova te ovlastima zaposlenika za svako radno mjesto

5. opći akt o zaštitnom znaku

6. opći akt o radnoj odori za poslove tjelesne zaštite

7. poslovni prostor uređen sukladno pravilniku o prostornim i tehničkim uvjetima koje mora ispunjavati poslovni prostor u kojem se obavlja djelatnost privatne zaštite.

(2) Ministarstvo će pravnoj osobi odnosno obrtniku izdati odobrenje za ustrojavanje unutarnje službe zaštite ako ispunjava uvjete iz stavka 1. točaka 2. do 7. ovoga članka te ima opći akt o osnivanju unutarnje službe zaštite.

(3) Pravne osobe i obrtnici koji obavljaju djelatnost privatne zaštite odnosno koji su ustrojili unutarnju službu zaštite, a koji podnose zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti tehničke zaštite ne podnose dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 1. točke 6. ovoga članka.

(4) Pravne osobe i obrtnici koji obavljaju djelatnost privatne zaštite odnosno koji su ustrojili unutarnju službu zaštite, a koji ne koriste vatreno oružje ne podnose dokaze o ispunjavanju prostornih i tehničkih uvjeta za smještaj oružja.

(5) Obrtnici koji obavljaju djelatnost privatne zaštite kao povlašteni obrt pri podnošenju zahtjeva za izdavanje odobrenja ne podnose dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 15. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona.

(6) Povlasticu odnosno dozvolu za obavljanje povlaštenog obrta te dokaz o zaposlenju u obrtu na puno radno vrijeme obrtnik mora dostaviti Ministarstvu u roku od osam dana od dana zaprimanja rješenja o odobrenju za obavljanje djelatnosti privatne zaštite.